

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Житомирський військовий
інститут імені С. П. Корольова
Національного авіаційного університету

*Система військової освіти України:
досвід, сьогодення та перспективи розвитку*

XIV науково-методична конференція

25 квітня 2013 року

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Житомир
2013

це реальне явище суспільного життя, яке відображає його різноманітну культурну палітру. Як принцип організації умов для національної самоідентичності та спільної діяльності різноманітних рівноправних і рівноцінних культур визначає полікультурність І. Колоколова. І. Камінська інтерпретує полікультурність як здатність людини вести діалог з іншими культурами.

На наш погляд, полікультурність – це інтегративна якість особистості, що базується на загальній культурі (емоційній, інтелектуальній, поведінковій) та виявляється в міжкультурній взаємодії шляхом усвідомлення негативних культурних стереотипів і упереджень, відкриваючи суб'єкту можливість діалогу й самообґрунтованість в умовах множинності культур.

Систематизація досвіду вітчизняних і зарубіжних мислителів, педагогів різних історичних епох дозволяє визначити в структурі полікультурності як інтегративної якості особистості такі складові: гуманність; громадянськість; крос-культурну грамотність; культуру спілкування; культурну самоідентифікацію особистості. Ці якості складають її цілісність. При цьому сферою їх впливу є культура соціуму – спільна діяльність учасників міжкультурного спілкування.

Збереження своєї культурної ідентичності в процесі спілкування з іншими культурами – це умова полікультурності особистості, коли людина поважає різноманітні культури, прагне до розуміння ціннісних підстав, але при цьому розуміє свою культуру, вибирає, які культурні зразки є її власними.

Муранова Н. П., к.пед.н., доцент
ІДП НАУ

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ СТАРШОКЛАСНИКІВ У СИСТЕМІ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

У Національному авіаційному університеті (НАУ) реалізується *системна діяльність щодо формування стійкого професійного інтересу у старшокласників загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ) до технічних*

спеціальностей. Її центром є Інститут доуніверситетської підготовки (ІДП). У доповіді розглядається виявлення *специфіки професійного інтересу* старшокласників при вивченні фізико-математичних дисциплін у процесі підготовки до навчання у технічному університеті в системі доуніверситетської підготовки.

Для виявлення особливостей формування професійного інтересу старшокласників у НАУ було проведено *профорієнтаційне анкетування* серед слухачів підготовчих курсів ІДП (426 осіб). Перевагу при виборі майбутньої професії вони надали вивченню: 35% – природничих та точних наук (математика, інформатика, фізика, хімія, біологія, географія); 16% – основ бізнесу та менеджменту; 16% – дисциплін соціально-політичного напрямку (економіка, соціологія, право, психологія, історія); 14% – творчих професій (журналіст, митець, музикант); 9% – гуманітарних дисциплін (філософія, філологія, релігієзнавство, педагогіка); 8% – навчальних курсів з інженерних спеціальностей; 2% – військовим спеціальностям.

Як засвідчили результати опитування, спостерігається досить *низький відсоток вибору респондентами вступу на інженерно-технічні спеціальності*, що потребує додаткових зусиль із формування професійного інтересу вступників на технічні спеціальності, адже НАУ проводить набір абітурієнтів на 50 напрямів підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», із них 29 – інженерно-технічні, що становить 58%. На 42 напрями підготовки фахівців із 50 необхідно при вступі надати сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з математики та фізики, що становить 84% від загальної їх кількості. Саме тому *проблема фізико-математичної підготовки старшокласників, що здійснюється в системі доуніверситетської підготовки, є актуальною*.

Аналіз якісних та кількісних результатів опитування старшокласників, а також результатів вступу до технічних університетів свідчить про те, що *якісна фізико-математична підготовка є стрижневою складовою професійної компетентності інженера*, який повинен володіти методами математичного моделювання, кількісного та якісного аналізу, обробки інформації, прогнозування та оптимізації. Тому формування професійного інтересу до технічних спеціальностей прямо залежить від рівня їх фізико-математичної освіти.

Враховуючи постійні моніторинги вивчення професійного інтересу у старшокласників до навчання у вищих навчальних закладах (ВНЗ) та їх

рівень знань, умінь та навичок з математики і фізики, в ІДП розроблено авторські нормативні документи, що регулюють діяльність інституту в системі доуніверситетської підготовки. *Доуніверситетську фізико-математичну підготовку* старшокласників ми розглядаємо як основу подальшої якісної освіти фахівців у технічному університеті. Саме тому було розроблено та запроваджено в систему доуніверситетської підготовки: *Концепцію* фізико-математичної доуніверситетської підготовки старшокласників; *Концепцію* науково-методичного забезпечення фізико-математичної допрофесійної підготовки старшокласників у доуніверситетській системі; *Модель* фізико-математичної підготовки старшокласників до навчання в технічному університеті. Передумовою і чинником, який зумовив необхідність розробки таких концепцій, є факт, що ЗНЗ не завжди можуть підготувати випускника до вступу в обраний ним ВНЗ, оскільки:

1) стандартна шкільна програма і навіть профільна програма з математики і фізики не враховують специфічних особливостей даного ВНЗ;

2) існують суттєві розбіжності в рівні фізико-математичної підготовленості старшокласників залежно від типу ЗНЗ та індивідуальні освітні ситуації з викладанням математики і фізики;

3) у значній частині старшокласників уявлення про фізико-математичні знання фрагментарні;

4) частина майбутніх студентів основною метою фізико-математичної підготовки вважають вступ до ВНЗ, а не успішне подальше навчання в ньому.

Спостерігається тенденція *зниження рівня успішності студентів із фізико-математичних дисциплін на першому курсі*, що пояснюється низкою проблем, а саме: зміною форм і методів навчання, невмінням організувати свій час, великими обсягами завдань для самостійного виконання, низьким рівнем самоконтролю за навчально-пізнавальною діяльністю, навчання за кредитно-модульною системою. Саме ці проблеми покликана *вирішувати* система доуніверситетської підготовки, що здійснює фізико-математичну підготовку старшокласників у проміжній ланці між ЗНЗ та ВНЗ.

Розробка та реалізація зазначених вище авторських нормативно-правових документів надасть змогу отримати якісного абітурієнта в системі доуніверситетської підготовки та продовжити йому успішне навчання у ВНЗ.